

"... w cichym śnie spocznij już,
Bóg jest tuż..."

W dniu 20 kwietnia 2013 roku odszedł na Wieczną Warte
w 84-tym roku życia

Druh Zbigniew Onufrzak ps. "Blondyn"

Były harcerz 18 Łódzkiej Drużyny Harcerzy im. Władysława Jagiełły,
w 1939 roku uczestnik Pogotowia Wojennego Harcerzy w Łodzi,
żołnierz Szarych Szeregów, podporucznik WP.

Sekretarz Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Szarych Szeregów,
sekretarz redakcji "WETERANA" członek Zarządu Klubu Historycznego
im. gen. Stefana "Grota" Roweckiego w Łodzi, członek Światowego
Związku Żołnierzy Armii Krajowej,

Związku Żołnierzy Podziemnych Sił Zbrojnych 1944-1956,
Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego.

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasług RP i Złotym Medalem Opiekuna
Miejsce Pamięci Narodowej.

Wdzięczni za Jego wierną harcerską Służbę CAŁYM ŻYCIEM
towarzyszyć będziemy Druhowi Zbyszkowi w Jego ostatniej drodze
w dniu 29 kwietnia 2013 roku o godzinie 13.30 na cmentarzu katolickim
na Dołach, przy ulicy Smutnej w Łodzi.

Oddział Łódzki Stowarzyszenia Szarych Szeregów.

19.XII.1929 - 20.IV.2013

Ś.P.
DRUH

ZBIGNIEW ONUFRZAK
ps. „Blondyn”

Zbyszek miał dziesięć lat gdy sielskie-anielskie dzieciństwo przerwała wojna. 18-ta Łódzka Drużyna Harcerzy im. Władysława Jagiełły w której zdobywał zuchowe i harcerskie szlify, nie zaprzestała działalności. Pod kryptonimem „Jagiellon” harcerze podjęli służbę w Pogotowiu Wojennym Harcerzy. We wrześniu '39 Druh Zbyszek jako jeden z najmłodszych był gońcem – łącznikiem między harcerskimi posterunkami oraz między Starostwem a cywilnymi komendantami obrony przeciwlotniczej. Wraz z kolegami pracował przy budowie schronów przeciwlotniczych w Parku Staszica. Pogotowie Wojenne Harcerzy pełniło służbę do grudnia 1939 roku. „Jagiellon” kontynuował działalność podziemną. Od lutego '1940 „Blondyn” był łącznikiem – zwiadowcą.

W składzie makulatury przy ul. Rewolucji 46 Niemcy gromadzili zarekwirowane polskie książki. Harcerze wykradali co cenniejsze woluminy i stworzyli duży, dobrze ukryty zbiór który po wojnie przekazali do biblioteki szkoły przy ulicy Wierzbowej.

Druhowie „Jagiellona” pomagali polskim żołnierzom – jeńcom przetrzymywanym w obozach przy Żeromskiego 115 i w rejonie Gdańska-Żwirki. Dostarczali potajemnie żywność, papierosy i cywilne ubrania. Dzięki tej pomocy udawały się ucieczki. Po wojnie jeden z jeńców odnalazł harcerzy i dziękował za cywilne ubranie które umożliwiło mu ucieczkę.

„Jagiellon” prowadził także dla dowództwa okręgu Armii Krajowej rozpoznanie rozmieszczenia w Łodzi rodzin niemieckich, siedzib organizacji Hitlerjugend, stanu uzbrojenia placówki żandarmerii niemieckiej przy ulicy Pomorskiej 105, stanowiska artylerii przy ul. Bystrzyckiej,

kontrolowali rejony Radiostacji i szpitala wojskowego przy ul. Zagajnikowej.

Od czerwca 1943 do wyzwolenia Zbyszek był przymusowym robotnikiem.

W lutym 1945 druh Onufrzak przyczynił się do reaktywacji 18 ŁDH i przez dwa lata był wodzem gromady zuchowej.

Sytuacja rodzinna, praca i nauka osłabiły harcerską aktywność Druha Zbyszka ale łączność z Harcerstwem przetrwała próbę czasu.

Już jako historyk szczególnie interesował się polskim ruchem młodzieżowym w czasach stalinowskich. Był autorem szeregu artykułów publikowanych w materiałach Instytutu Pamięci Narodowej i w piśmie „Weteran”, współautorem cennej książki „Z dziejów konspiracji młodzieżowych w Łodzi 1948-1953” wydanej przez Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Dziękujemy Ci Zbyszku za Twoją ofiarną i niezłomną Służbę harcerza, historyka, dokumentalisty, Sekretarza i Kronikarza Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Szarych Szeregów.

Spełniłeś Harcerskie Przyrzeczenie – „Mam szczerą wolę CAŁYM ŻYCIEM pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłusznym Prawu Harcerskiemu”.

CZUWAJ!

